

Вѣстникътъ излиза дваждъ: на 1 и 20 а притурката, — еднѣждъ: на 10 число всеки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. ПОЕВА.

Съдържание:

Нашитѣ картини. — Жената като домакиня, застъпничка и учена. — Правата на българката споредъ швейцарския законъ. — Г-жа Роландъ. — История на една майчина душа. — Коледа въ разказъ. — Корреспонденция. — Общественостъ.

Нашитѣ картини

Отъ идущия брой почваме да даваме портретитѣ на най-знаменититѣ и лични жени, както по насъ, така и по цѣлия свѣтъ. Освѣтъ съ биографията и дѣятелността по всѣко отношение на тие жени, ние ще запознаемъ читателскитѣ си и съ тѣхнитѣ произведения, като публикуваме въ резюме нѣщо отъ избранитѣ и имѣйщи значение за жената съчинения имъ. Слѣдъ това ще дадемъ портретитѣ и на всичкитѣ оние мъже, които сж работили или писали нѣщо сериозно за женското въобще движение или еманципация, като запознаемъ читателскитѣ си и съ тѣхнитѣ мисли и произведения въ резюме. Но такъвъ начинъ читателскитѣ на «Ж. Свѣтъ» ще иматъ единъ богатъ списъкъ на всичкитѣ феминисти и отлични жени и мъже по свѣта и ще се запознайтъ горѣ-долу въ резюме съ всичкитѣ съчинения и мисли на по-знатнитѣ феминисти.

Жената

като домакиня занаятчийка и учена.

Жената, въ сегашнитѣ врѣмена дѣятелно вече работи, както въ Европа така и въ Америка, за да спечели почва, въ която, да дѣйствува, и защитава пола си. Въ старитѣ врѣмена, обаче, както и въ неотколѣшни — жената включително се занимаваше въ дома си съ домашнитѣ си дѣла; сега ние ще изследваме, защо въ оние врѣмена това бѣше така и дали днешната Българка е длъжна да върви по диритѣ на оние жени, или пъкъ трѣба да подража съврѣменнитѣ Европейки и Американки.

Жената въ старитѣ врѣмена бѣше нагавана сама, или съ помощта на слугинитѣ си, да извършва всичката домашна работа: да трѣби къщата, да готви ястието, да произвежда памукъ, отъ който послѣ, чрѣзъ дълга работа, да приготвява дрѣхы, както за съпруга си, така сжщо и за чедата си; тя още бѣше длъжна да

приготвяла сама хлѣба, — нѣщо, което въ тогавашнитѣ врѣмена бѣше мѣчно, защото трѣбало тя сама да си достави житото, да го очисти, да го мѣли, мѣси и опича въ къщната фурна, каквото напр. днесъ виждаме въ всичкитѣ села. Въ днешно врѣме, обаче, така не стои тая работа, защото българката сега съ машината си може да зашне вжтрѣ въ една седмица бѣли дрѣхи за цѣлото си домашние и за съпруга си, а хлѣба си купува сръщо 25 стотинки безъ да положи никакъвъ трудъ за това. Слѣд. старитѣ хѣра сж имали пълно право, като възлагали на жената само домашнитѣ работи, защото ако ѝ възлагали и други, то тя не би била въ състояние да извърши нищо. Старитѣ имахъ и роби, и робини, които помагахъ за извършване домашната работа, която тогива заключаваше въ себе си и обработването на земята, вслѣдствие на което, извинява имъ се това, дѣто купувахъ и хранѣхъ въ къщята си робитѣ. Всичкитѣ почти философи, несключаѣ и най великии отъ тѣхъ — Аристотеля, не можехъ си въобрази, че може да съществува общество безъ роби, ако и да тѣ да притѣжаватъ сжщитѣ духовни и тѣлесни способности, както и господаритѣ имъ. Тѣ сж казвали: — «За да нѣма робство, нужно е, щото колелото да се движи само» — нѣщо, което за оная епоха беше невъзможно.

Колелото вече въ днешното врѣме, като се движи вече съ помощта на парата и на електричесвото, развърза оковитѣ на роба и постепенно растрошава другитѣ прѣчки за образованието и умственото просвѣщавание на жената. Всѣкидневно се изобрѣтаватъ всеразлични и все силни открития, които все исправятъ наведено то къмъ земята тѣло на работника, комуто допускатъ да погледа къмъ небото; къмъ неговитѣ високи и идеални сфери; на които отъ умственитѣ и морални наслаждения до вчера бѣше осжденъ да се лишава.

Така, прочее, благотѣлното влияние на тия всесилини двигатели, нарицаеми пара и електричество, замѣща тѣлесната дѣятелность на роба и занаячията; опростява най-сложнитѣ рѣчни работи и съ чудновата скоростъ произвежда това, което човѣкътъ не може да произведе нито прѣзъ петъ пѣти и повече врѣме; не се истощава при това; нито се нуждае отъ почивка и, като отстранява и замѣства тѣлесната сила

на мжжа, поставя го на сжщия съ жената фржгъ за енергия и дѣятелность.

Днесъ царува, управлява само духътъ, а машината доставя сила, която дѣйствува, чрѣзъ управлението на мжжѣния или женския духъ и опростява всичкитѣ работи до такъва стѣпень, щото една остроумна, дѣятелна, опитна и разумна жена, която познава стойпостта на врѣмето, като се заминава само 2 часа катадневно усърдно, може да управлява и да распорѣжда домашнитѣ и сѣмейнитѣ си работи, колкото чеда и да има. Прѣзъ останжлото пакъ врѣме тя може да се занимава съ пѣбой занаятъ, чрѣзъ който да спечелва пари, за да олегчава нуждитѣ на сѣмейството, а имено ако се случи съпругътъ ѝ да е разсипителенъ, лѣнивъ или боленъ — нѣщо, което най-често се случаваше. Това много жени го правѣтъ и трѣба да го правѣтъ, защото въ днешно врѣме за едно колко годѣ добро сѣмейство не му стигатъ ни 50, ни 100 лева мѣсечно. Но и мжжътъ трѣба да съдѣйствува и да позволява на жена си да работи колкото си ще, вмѣсто да ѝ позволява напр. да има приятелство съ чужди нему хора, които възможно да му причинѣтъ нѣкое бесчестие. Така, прочее, мжжътъ, като не забравя никога, че мързелътъ е майка на всичкитѣ злини, нѣка позволява на съпругата си работеннето, за да го олегчава, сжщо така както той желае, щото съпругата му да го утѣшава въ врѣме на скърбъ и плачъ.

Всѣка жена трѣбова вече да има единъ занаятъ, знания, искусство, които, като ги упражнява, слѣдъ като разбира се, свърши добръ прѣзъ 2 — 3 часа домашната си работа, да спечелва нужното за подобрѣнието на сѣмейното и обществено си състояние. За това съдѣйствува твърдѣ много и цивилизацията, която чрѣзъ откритията и изобрѣтенията си, като замѣсти тѣлесната сила съ парата и електричесвото, отвори ново поприще за духовна енергия и дѣятелность, както за мжжа, така и за жената. Тѣ трѣба непрѣмѣнно да се възползватъ отъ туй благо и удобно обстоятелство, ако искатъ да живѣятъ като хора, които разбиратъ високото прѣдназначение и благородното си наземно poslanie; Жената, и пакъ повтаряме, трѣба и тя да се занимава, както и мжжътъ, а пакъ 2 — 3 часа, дѣто харчи за домашната си работа не харчи нищо; нима и мжжътъ всѣкидневно не харчи толкова врѣме, като посѣщава кафенето си, дѣто чете вѣстника а пие кафето си! . .

Правата на българката

споредъ търговския законъ.

(извлѣчение отъ чл. на търгов. законъ)

За търговците.

Чл. 9. Жената не може да се занимава съ търговия безъ изричното или мълчаливото съгласие на мъжа си. — Съгласието на мъжа се прѣдполага, ако е общезвѣстно, че жената се занимава съ търговия освѣнъ ако мъжътъ изрично заяви съпротивлението си чрѣзъ декларации, които се обявява по означения редъ въ членъ 4-й.

Жената, която се ограничава съ продаване на дребна стока, произхождаща отъ търговията на мъжа ѝ, не се счита да има качество на търговецъ. Непълнолѣтниятъ мъжъ нѣма право да разрѣшава на жена си да се занимава съ търговия, освѣнъ, ако и той има разрѣшение да върши търговия, съгласно чл. 4-й.

Ако мъжътъ отсъствува или се намира подъ настойничество, поради умоповрѣждане, окръжния съдъ дава нужното разрѣшение.

Ако и да се занимава съ търговия, жената не може да сключи такова търговско дружество, което влѣче подиръ си неограничена отговорностъ, безъ да е била изрично упълномощена отъ мъжа си, или отъ съда, въ случай отсъствие или болѣстъ на мъжа.

Даденото разрѣшение на жената отъ мъжа трѣбва да бѣде регистрирано и обявено съгласно прѣдписанието на чл. 4-й.

Чл. 10. Жената, която се занимава съ търговия, може, безъ разрѣшение на мъжа си, да се явява прѣдъ сѣдилищата и сключва задължения за всичко, което се отнася до търговията ѝ.

Тя може, безъ разрѣшението на мъжа си, да ипотекира или отчужди всичкия си имотъ.

Обаче, имотитѣ, които принадлежатъ къмъ зестрата, не могатъ да се ипотекиратъ или отчуждѣтъ, освѣнъ въ опредѣленитѣ отъ гражданския законъ случаи и форми.

Чл. 11. Ако чрѣзъ брачния договоръ мъжътъ добие нѣкое право върху придобититѣ отъ жена му имоти, тия имоти служатъ по привилегия за исплащане дълговетъ по търговията.

Чл. 12. Разрѣшението, което бащата или роднинския свѣтъ дава на непълнолѣтния да се занимава съ търговия, съобразно съ горнитѣ распорѣждания както и съгласието, което за сѣщата цѣль мъжътъ дава на жена си, всекога могатъ да се оттеглятъ. Актътъ по отгнението на разрѣшението и оттегляването на съгласието трѣбва да бѣде обнародванъ по указаниа начинъ въ чл. 4-й.

Обаче, ако разрѣшението или съгласието се оттегли, слѣдъ като непълнолѣтниятъ или жената сѣ починали вече да вършатъ търговия, отгнението на разрѣшението ще има сила само тогава, когато се одобри отъ окръжния съдъ, слѣдъ като се изслушатъ, въ закрито сѣдебно засѣдане, обяснението на жената или на непълнолѣтния.

Отгнението на даденото разрѣшение не може да

повреди придобититѣ права отъ третитѣ лица, нито нѣкъ да повлияе на текъщитѣ дѣла по търговията.

Чл. 13. Всѣки търговецъ е длъженъ да се погрижи да се прѣприати въ мѣстния окръженъ съдъ брачния му договоръ за да бѣде регистриранъ и обявенъ.

Ако въ мѣсеченъ срокъ отъ почиването търговията или отъ встъпването въ бракъ не изпълни това прѣдписание, търговецътъ въ случай на несъстоятелностъ, може да бѣде обявенъ за легкомисленъ банкрутъ.

III. За правата на жената на несъстоятелния

Чл. 739. Въ случай на несъстоятелностъ на съпруга, жената взема обратно недвижимитѣ имоти, които ѝ сѣ дадени като зестра, съ право да имъ прибира приходитѣ, както и недвижимитѣ имоти, които ней сѣ принадлежали, като собственостъ въ момента на оженването ѝ. и ония, които е придобила въ врѣме на съпругеството си по нѣкоя прѣдшествующа брака юридическа причина или въ силата на едно дарение или наслѣдство по завѣщане или по закона.

Чл. 740. Жената сѣщо взима недвижимитѣ имоти, които е купила на свое име и съ пари, произхождащи отъ отчуждаване на имоти, които сѣ ѝ принадлежали въ врѣме на оженването или които е придобила по единъ или другъ начинъ, указанъ въ прѣдшествующия членъ, стига само въ договора за покупката изрично да е указано произхождението имъ и да бѣде установено то чрѣзъ описъ или чрѣзъ другъ актъ съ достовѣрна дата.

Чл. 741. Въ всичкитѣ други случаи и каквито условия да сѣ се сключвали при оженването, законното прѣдложение е, че имотитѣ, придобити отъ жената на несъстоятелния, принадлежатъ на мъже и че сѣ добити съ негови пари: тия имоти трѣбва да бѣдѣтъ присѣдениени къмъ касата на актива, но на жената се допуска доказване на противното.

Чл. 742. Движимитѣ вещи, както тия, които сѣ отъ зестра, тъй и собственитѣ, означени въ брачния договоръ или които жената е по единъ отъ начинитѣ, указани въ чл. 739 ѝ, винаги се връщатъ на жената въ натура, ако тѣхната идентичностъ може да се установява чрѣзъ описъ или чрѣзъ другъ актъ съ достовѣрна дата.

Ако имотитѣ на жената сѣ били отчуждени и ако цѣната имъ е послужила да се добиѣтъ други движими и недвижими имоти, жената може да упражни върху тия послѣднитѣ правата, които ѝ сѣ прѣдоставени отъ чл. 740-й, стига произхождението на паритѣ и тѣхното употребление да бѣде доказано чрѣзъ единъ актъ съ достовѣрна дата.

Всичкитѣ други движими вещи, които се намиратъ било въ владението на мъжа, било въ онова на жената, и каквито условия да сѣ сключвали при оженването, се прѣдполага, че принадлежатъ на мъжа, но жената има право да докаже противното.

Чл. 743. Достовѣрната дата на единъ актъ, която се изисква отъ чл. 739 и 740-й, трѣбва да бѣде установена споредъ закона; но доказването за придобиване на владение или отчуждаването на цѣнни книжа и акции отъ търговски дружества може да се

направи чрѣзъ регистритѣ на публичнитѣ учреждения и на акционернитѣ дружества.

Чл. 744. Правото, указано въ чл. чл. 739 и 740-и не може да бѣде упражнено отъ жената, освѣнъ като вземе върху си дълговетѣ и ипотекиѣ, съ които тия имоти законно сж били обрѣменени.

Чл. 745. Ако мъжътъ е билъ търговецъ въ врѣме, когато се е сключилъ бракътъ, или ако не е ималъ тогава опрѣдѣлено занятие, а е станжлъ търговецъ въ течение на слѣдующата година, законната ипотека, надлѣжно записана на жената за зестрата ѝ, не се простира въ никой случай върху имотитѣ, добиги отъ мъжа въ продължение на съпружеския животъ, съ исключение на тия, които е добилъ чрѣзъ наследство или дарение.

Въ горѣозначенитѣ случаи, жената не може да завежда никаква искове противъ массата на несъстоятелността за прѣимущества, които пропсичатъ отъ брачния договоръ въ нейна полза и кредиторитѣ отъ своя страна не можтъ да се ползуютъ отъ прѣимущества, проистекающи отъ казания договоръ въ полза на мъжа.

Чл. 746. Ако жената има къмъ мъжа си вземанне, което проистича отъ възмезденъ договоръ, или ако е исплатила нѣкои негови дългове, има прѣдположение че вземанията сж станжли и дълговетъ заплатени съ паритѣ на мъжа и жената не може да заведе никакъвъ искъ противъ несъстоятелността, но тя може да прѣдстави доказателства за противното, съгласно чл. 741-и.

Жената се приема въ насима на несъстоятелността за стойността на нейнитѣ имоти, отчуждени отъ мъжа ѝ въ врѣме на съпружеството, но массата има право на искъ върху суммата, която жената би придобила на основание правото си да иска унищожение на продажбата.

Г-жа Роланъ.

Катагодинишня празникъ на Френското възстание е сжщеврѣменно день на моление за падналитѣ, поради тая велика идея. При всичко че френското възстание направи първата най-важна крачка за политическата реформация, толкова значаелна за човѣщината, има, обаче, много перазяснени работи, които затъмнѣватъ съдържаннето на оная златна на свободата книга, въ която се расправя за него (възстанието).

Една стара пословица казва:

«Нѣма добро безъ да нѣма злината си» и обратно «нѣма лошо нѣщо, което да нѣма и добрината си». Това може да се каже и за туй възстание, защото много лошѣви работи бѣхж го прѣдприготвили, но и толкова повече такива се сторили въ името на самата свобода, на самата човѣшка независимост!

Г-жа Роланъ, която бѣше горѣща республиканка и въсторжена патриотка, като я завеждахж на гилотината, за да я омъртъвижтъ, каза тая многозначуща фраза: «Свобода! колко прѣстѣпления се извършватъ подъ твоето име!»

Дѣйствително много невинна кръвъ се пролѣ тогава за свободата; но тѣй като въ тая борба сж съучаствували и много чудовищни личности, всеизвѣстни по своята жестокость и звѣрски чувства, за туй историята на тия велики дни, които ги отпразднува всецѣла Франция, е осквернена и опѣтнена!

Прѣзъ туй огнено врѣме на възстанието, което прѣдставлява едно огнище отъ въсторгъ, ентузиазмъ и дивни страсти, съ които бѣхж пълни възстаницитѣ, се показахж истински героини жени, които сж работили като героини и умрѣхж, като мъченици. Мотивитѣ, които подбутнахж тие сврѣхестествени твари да издигнатъ знамето на свободата, не съвпадахж никакъ съ оние на егоститѣ и бесчелвѣчнитѣ хора, които се рѣшавахж въ своетокърваво поприще да убиватъ самитѣ прѣдшнни свои приятели и главни подпорки на възстанието.

Ние трѣба да се въсхищаваме отъ геройството и самопожртвованието на оние героини, които, обаче, не носѣхж нито мечъ, нито племъ, нито рѣцѣтъ имъ бѣхж потопени въ човѣшка кръвъ; ние трѣба да испытваме мислитѣ и дълбочайнитѣ имъ чувства и да земаме примѣръ отъ тѣхъ.

Г-жа Роланъ бѣше главната героиня, около която се групирахж всичкитѣ други, за да се стоплюватъ и повлияватъ отъ благотворителната ѝ дѣятелность. Тя е олицетворението на гениалността; въ всичка ѝ сила, кротость и прѣлестъ; тя е една очарователна, божественна, наивна и света муза.

Никой до сега не се наелъ да напише биографията на тая жена, защото, като чете «Въспоминанията ѝ» убѣждава се, че тамъ така вѣрно е описала сама себе си, щото не може да прибави или извади нѣщо.

Г-жа Роланъ се прѣдставлява като единъ прѣвъсходенъ и въсхитителенъ женски типъ; тя сама казва слѣдующето за сама го себе си: «Удобата, която ни припомни, за да се родимъ въ епохата на възражданю чети се свободи, хвърли ни, като че да на войската, родивши се, за да се погубимъ: сжмъ като се бичатъ за тая свобода и въсторжествантъ. Намъ е възложено да изпълнимъ това хубаво послание, прѣдприготовлявайки така щастиемъ на настѣпващитѣ поколения».

Доклѣ тая жена слѣдваше тие свои начала, бѣше една отъ най-необоримитѣ работници на народната свобода. Тя имаше непоколебимъ характеръ и висока фантазия; но вслѣдствие свѣтитѣ на семейния ѝ приятель Вангаль, който раздражнявалъ естествено живия ѝ духъ, и тя захванж слѣдующитѣ двѣ начала, които излагатъ въ кратка форма началата на политическата ѝ програма! «Осигурението отъ опасноститѣ е роботъ на свободата» 2) «Мекото обяснение кама мъжестъ, що сж на властъ, прави ги деспотични».

Ние по-нататкъ ще видимъ, кждѣ завели тая жена казанитѣ начала, които тя все неизмѣнно ги слѣдвала до послѣдната си минута.

* * *

Такива начала имаше г-жа Роланъ, когато прие възстанието на 1789 год. съ ентузиазмъ. Тя по тѣй

врѣме бѣше настанена въ гр. Лионъ заедно съ съпруга си, който е билъ надзирателъ на Индустриалнитѣ заведения и бѣше се прѣдала заедно съ него на индустриални и финансови учения, и четение, въ празното врѣме, на литературни и поетически избрани произведения.

Възстанието и отечестволюбивото трогнувание, което стреснувало всичкитѣ либерали, принудили ги да иматъ сношение и кореспонденция съ разни главни дѣятелки на възстаническото движение, а именно съ редактора на в. «Патриотъ» г. Брисо.

Много писма на г-жа Роланъ до г. Брисо, и г. Вагаль, искренния ѝ приятель, свидѣлствуватъ за вѣсторга ѝ отъ свободата и за височината на политическитѣ ѝ убѣждения. Та казвала за любителитѣ на Двора:

«Тие хора ласкають страститъ на негодуващитъ, развративатъ лекомислитъ, раскопаватъ убийственитъ на слабитъ душоу. Неплъдѣте ги тие сора оми обществото, изброитъ неучения класъ на народа, който класъ тѣ го повлияватъ както тѣ знаятъ и ще видѣте колко останаатъ оние, които сѣ просвѣтити и мислятъ здраво, за да се противопоставятъ на напущающия развратъ и ослужватъ на истината».

Послѣ тязаминъ въ Парижъ и тамъ вече войнственнoлюбивитѣ ѝ чувства се изявили по-ясно. На вечерникитѣ и театритѣ никакъ не ходѣше, но само въ събранията, които я привличахъ като магнитъ. Тя като познала отблизко членовѣтъ на Събранието, се произнесла за тѣхъ, като на прѣдатели. Когато щѣхъ да организиратъ Народния Гарнизонъ, бѣхъ раздѣлили гражданетѣ на дѣйствуващи и недѣйствуващи лица, та негодованието ѝ за тая ѝ раздѣла бѣше безгранична. Така въ продължение на двѣ години г-жа Роланъ прѣкарату въ Парижъ, ту пакъ въ Лионъ, като живѣеше само за политиката и да свободата на народа.

Въ 1792 год се повърнѣ въ Парижъ, заедно съ мъжа ѝ, който бѣше се назначилъ за министръ. и слѣдъ тѣ успѣ да познае отъ близо всичкитѣ политически мъже на Франция, за които се произнася въ своитѣ си въспоминания съ извънредна далновидностъ и критически сили.

Политическата ѝ кореспонденция съ Вангала се прѣвѣшава отъ ужасната епоха на клапнето, станжло на 2-й Септемврий. Отъ тоя день г-жа Роланъ и приятелитѣ ѝ безъ прѣдпазливостъ постѣпихъ въ партията на противостоещитѣ се. Отъ тоя день захванѣ да се датира коренното раздѣление на разнитѣ республикански партии, което има ужасни послѣдствия, познати всѣкому. Помежду това протевната партия надвила и за туй г-нъ Роланъ се принуди да избѣгне отъ Франция, заедно съ малката си щерка. Но г-жа Роланъ, жена гордѣлива и неуплашима не прие да избѣга. Укорили я, че ужъ била имала тайна кореспонденция съ Английското министерство, та я поканили да се управдае противъ тие нападки прѣдъ Народното Събрание. Тя тамъ държала рѣчь много краснорѣчива, която прѣдизвикала въсхищението на сѣдитѣ, които единогласно я освободили. Но слѣдъ нѣколко дена нови по-люти

нападки ѝ се панесли, и прѣди да успѣе отново да се извини, уловили я и затворили въ тъмницата.

Впрочемъ тя не изгуби смѣлостѣта, а и въ затвора все продължаваше да съчинява; *«Нюти върху бланджето на Франция»* и досвѣрши *«Въспоминанията си»*; тя вжтрѣ въ 22 дена написа триста голѣми страници. Помежду това уловили и народния прѣдставитель Дюпере и тага, като се откри кореспонденцията ѝ съ него, въ която тя искава съчувствието си за Гирондинцитѣ, сѣдѣтъ я осѣди на смъртъ.

Тя, като се научи за това, веднага си зема афйонъ, щото като го пие да умрѣ, прѣди да я омъртвѣтъ чрѣзъ гилотината. Приятелитѣ ѝ, обаче, който ѝ доставилъ афйона, забѣлѣжилъ ѝ, че тая постѣпка може да се характеризира като боязливостъ и че слѣдов. по-прѣдпочтително било да остави да отговарятъ за смъртъта ѝ неприятелитѣ ѝ:

Като се убѣди така, очакваше съ геройско търпѣние дена на смъртъта ѝ, на който день тя се прѣдстави прѣдъ сѣда, облѣчена въ черно облѣкло и съ дългата си до пояса коса, хвърлена небрѣжно погърба ѝ. Отъ сѣда я въскачихъ на гилотината, като при това тя се помъчи да успокои единъ другъ човѣкъ, тоже осѣденъ на смъртъ въ сѣщия день. Най-послѣ като възлѣзе тя така, обѣрнѣ се къмъ статуята на Свободата, стоеща отзадъ ѝ и каза: *«Свободо, колко прѣстъпления се вършатъ на твоего име!»*

Така умрѣ на 9-й Ноемврий 1793 г. оная жена, която чрѣзъ литературно — политическата си дѣятелностъ прослави — Франц. народъ.

Тая велика жена, при всичко че отъ малката си възраст бѣше знаменита литераторка, но бѣше и добра майка, съпруга и домакиня; така съпругътъ ѝ, като се научилъ за обезглавението ѝ, веднага се самоубилъ, на една пакъ нейната другарка, като ѝ прѣдложила да избѣга отъ затвора тайно, отказала, сѣщо така, както и най-великия староврѣмененъ философъ *Сократъ*, който, подбужданъ отъ ученика си *Критонъ* да избѣга тайно отъ затвора, той отговорилъ, че рѣшението на отечеството макаръ и несправедливо, е свето и не трѣба да се прѣтѣпкава, та на опрѣдѣленѣе часъ, той испилъ подадената му отрова и скоро умрѣлъ.

Очищенията на Г-жа Роланъ, които стоѣтъ погорѣ отъ ония на Г-жа Стаелъ, сѣ слѣдущитѣ:

«Въспоминанията ми» «Послѣднитѣ ми мисли» «Сборникъ отъ малкитѣ ми трудове» «Едно пътешествие въ Сусъ» «Пътешествието ми въ Англия» «Пътешествието ми въ Швейцария» «Кореспонденцията ми».

История на една майчина душа.

Една млада жена, съ ангелска хубостъ, намислена и меланхолична и съ погледъ ту блѣщецъ, ту пакъ просълзенъ лѣга спокойно по бѣлото си легло, украсени съ богати дантели и други украшения. Спалнята пакъ, освѣтлявана отъ пролѣтното слънце, приличаше на най-художественъ нареденъ чѣзлъ; всѣка нейна частъ и кѣтче пзведѣхъ привличаше вниманието и въсхище-

нието; приличаше на жилище на пѣрой великъ художникъ, — толкова много и талантлив картини, произведения на най-великитѣ живописци, украшавахъ стѣнитѣ. Тие картини прѣдставлявахъ всичкитѣ земни царе, кнѣзе, господари и др. силни владѣтели.

Майката бѣше втрѣнчила поглѣда си на едно мѣсто въ другиятъ край на леглото, когаго отъ тамъ се чу едно слабо гласе, прилично на леко духанне на вѣтрѣрь, — на отзвѣвъ отъ тайнствената мълчаливостъ, — гласе на едно херувимче; а майката, като чу тоя гласъ понзидигна се и прострѣ блѣнитѣ и хубави рѣцѣ, за да вземе въ обятия си лежжлото тамо малко и пѣжно отроче, по страитѣ на което се забѣлѣзвахъ малки и прѣлесни ямички, като инакто иначе се наричатъ любовни глѣзда, които ги цѣлуваше майката тѣй сладко гаче пиеше нектаръ отъ пѣкой небесенъ изворъ.

Майката бѣше още млада, едвамъ осемнайсе годишна! тя бѣше една отъ оние майки, за които се захваща истински и най-щастливъ животъ, щомъ ги усѣтихъ първото сърцебиение на новото си живѣние.

Десятъ мѣсеца вече изминяхъ отъ когаго младата жена станъ майка и усѣти първото духанне на чедото си. Прѣзъ всичкото си врѣме тя е повече залесана съ мисльта, какъ по добръ да отхрани и възпита дѣтенцето си, което е душа на душата ѝ и плътъ на плътъ ѝ; което е още толкова малко, щото страхъ ѝ е да го допрѣ!

Младата жена, като знаеше че чедото ѝ ще прилича съ физиономитѣ и лицата, които тя ще вижда около леглото си всѣкидневно въ стаята си, за туй отрано още се погрижи да украси стѣнитѣ съ най-хубави картини, произведения на велики художници и живописци. Тя, прочее, ще глѣда на тѣх картини, а въ утробата ѝ ще стане плодъ, който ще има тѣхнитѣ прѣлести. И ето веќе тя е щастлива, като има синъ малкъ облѣченъ въ една бѣла копринѣна дрѣха; тоя е даровитъ, защото всичкитѣ музѣ сѣ му подарили върху по единъ даръ. Той има коса русозлатна, каквото наврѣтъ на класоветѣ; челото му е широко и испъкнжло — знакъ на гениалностъ, поглѣдътъ му е ореловъ поглѣдъ; мишницитѣ му сѣ силни и по физиономията му се забѣлѣзва все една засмивка, пълна съ обичъ къмъ майка му. Тя мисли да го именува Херкулесъ; но не се рѣшава за това, защото тоя херой е ималъ най-трагически край; самъ си, изгорилъ себе си. Не, тя не трѣба да даде на сина си това име, синъ ѝ ще бѣде по-силенъ и по-свършенъ отъ него. Да го именува ли Александръ? Не и така не трѣба да се именува синъ ѝ ще прави по-велики подвизи; така тя все мисли и духътъ ѝ хвърчи въ други сфери, дѣто синъ ѝ ще господствува

Тя бѣше мечтаела да има единъ синъ прѣди една година и ето че вече го има такъвъ, какъвто си го въображаваше. Тя бѣше сънувала да го види надаренъ съ всичкитѣ добри качества, душевни тѣлесни, и съ радостъ че всичко е сбѣднжло; защото Богъ съ своето безгранично милосърдие изпълнява мечтанията на добритѣ майки. Синъ ѝ трѣба да прѣвара вече щастливъ животъ; майката все за това мисли; че кой ще прѣпятствува; нима тя все нѣма ли да се намира все при него; за да очисти плѣвелитѣ и отранѣтъ, които ще никнатъ подъ краката ѝ? нима тя нѣма ли да сѣе съ трюдафели и теменуги пжтя, който синъ ѝ ще извърви? за да се осигури бѣдѣнето му съ пълно щастие. Майката все съ жѣденъ поглѣдъ испитва хоризонта, за да открие най-добрата пжтека, по която синъ ѝ ще достигне въ по-кратко врѣме благоденствието.

Майката най-любовно, глѣда сина си; Физиономията му я прави да се вдълбочава въ разни мисли сладки, каквото е нектарътъ, — виното

на боговетѣ. Тя мисли: синъ ми може да стане единъ великъ пълководецъ който да прѣвземе много страни, върху които той самъ да владѣе; тая мисль толкова и очаровава, што тя се намира въ екстазъ; вижда една небесна жена, която слиза отъ небето; тя блѣщи като слнчевата светлина и се придружава отъ единъ силенъ левъ, най-хубавъ и великолѣпенъ. Поглѣдътъ на тая божествена жена плѣнява щастливата майка. Тая жена държи въ едната си ржка една диамантена диадема, а въ другата единъ жезлъ и се приближава до чедото ѝ; въ главата на което иска да положи диадемата.

Но майката мисли, че диадемитѣ иматъ и трамбе, и че щастieto на чедото не се осигурява така.

Другъ пътъ пакъ тя вижда една птица, която хвърчи около нея и чедото си, съ единъ дафновъ вѣнецъ въ устата си. Тая птица прѣдставлява гениалностъта, която иде въ чедото ѝ. Това я плѣнява още повече и на божествената жена никакъ не глѣда вече. Защото тя ще направи сина ѝ войникъ, който ще търси щастieto си въ славата на войната. а птицата му подарява гениалностъ, когаго го уравни съ Сократа, Платона и Аристотеля.

Двайсе и петъ години изминяхъ отъ това обстоятелство. Прѣзъ една Декемврийска ноцъ въ една богата стая, до огнището една жена отъ срѣдна пора, сѣди помежду единъ младъ мжжъ и млада жена — съпруга. Това е синъ ѝ съ съпругата си, тя расправя на булката си историята на майчината си душа, защото и тя (булката) слѣдъ не дълго врѣме и тя ще да стане майка. Синъ ѝ дѣйствително, съгласно съ мечтанията ѝ, станъ единъ най-добъръ и благороденъ човѣкъ, но нито войникъ, нито пакъ гениаленъ писателъ. То е само-щастливъ и това имъ стига.

Коледенъ расказъ.

(Продълженне отъ бр. 2-й и край).

— Бѣди спокоенъ, ты не ще нищо да знае. Нѣ кажи ми, знаешъ ли го ти. зашо вие напускате тази къща?

Данайлъ се измълча малко; послѣ каза ниско:

— Мислижъ, защото нѣма пари.

— Въ сжщата минута, вратата на стаята се отвори полека и майката на Данайла влѣзе у стария си съсѣдъ.

— Извинѣте, дѣдо Носифъ, каза тя загдѣто толкозъ закъсенъхъ да додж и ви станъ причина да си легнете толкозъ късно.

— Никакъ. отговори старецътъ, знаете добръ, че днесъ нѣма опрѣдѣленъ часъ за лѣгане. Навсѣкждѣ тази ноцъ правѣтъ ноцна закуска.

— Исклучение у насъ, отговори тихо младата майка.

За бѣдни хора празничнитѣ дни сѣ неизвѣстни.

Тя се измълча една секунда, послѣ се обърнж къмъ сина си и каза:

— Хайде, Данайло, цѣлуни дѣда си и да го оставимъ да се отпочине; ела драгий ми!

Слѣдъ като му пожелае лека ноцъ тя излѣзе съ дѣтето.

Като останж самичкъ старецътъ мислѣше дълго врѣме. Той търсѣше срѣдство за да отстрани нещастieto, което го плашило. Наистина имаше малко пари, които ги икономисахъ за възможна болѣсть; тѣзи пари той можеше да ги даде на младата вдовица; нѣ тя пжкъ бѣше твърдъ гордѣлива и, понеже не му довѣрявала мжжитѣ си, той не можеше постѣпни по тоя начинъ.

— Не, казваше старецътъ, ты не ще да приеме нищо, даже отъ единъ старъ и бѣденъ човѣкъ като мене.

При това една идея освети блѣдното му лице.

— Да, това е вѣрно, каза си той, най-добро е да туриж спестенитѣ си пари въ чепика, който е поставенъ въ комина отъ Данаила. Нищо по-лесно, тѣй като коминътъ е въ въпкашната страна на къщата; но затова пъкъ ще трѣбва да се влѣзе пощю време у приятеля, което е невъзможно. Старецътъ стоя дълго време замисленъ, послѣ станж, облѣче единъ видъ ягмурлукъ съ капушонъ, за да се запази отъ сѣверния вѣтръ и безъ шумъ излѣзе отъ стаята.

Начеваше да се съмнува и вече дѣдо Носифъ бѣше на крака. Той се занимаваше съ домакинството си, а въ сѣщото време вишаваше и на въпкашния шумъ. Но едно време една легка усмивка се яви въ устнитѣ му. Радостни викове се чувахъ у приятелитѣ му.

Въ сѣщото време, чу се гласътъ на Данаила, който викаше въ одърчето:

— Дѣдо, отвори скоро, за да ти покажж хубавитѣ нѣща които Малкия Исусъ ми донесе.

Дѣдо Носифъ, се спусна за да отвори вратата и Данаилчо влѣзе, слѣдванъ отъ майка си.

Малкото момче махаше триумфално хубавата пушка, предметъ на желанията си.

— Когато азъ ти казвахъ, дѣдо, че Малкия Исусъ, отгадавалъ, онова което искатъ.

— Тогазъ ти благодаренъ ли си?

— О, да, дѣдо, и послѣ, има още и бомбони въ

чепикътъ ми и мама памѣри златни пари въ чепика си.

— По злощастие, каза мзадата вдовица, тѣзи нѣща сж турени у дома по погрѣшка и ще трѣбва да ги върни на притежателя имъ.

— Тѣ сж ваши, каза старецътъ, това, което Богъ ви испраща ви принадлежи по право.

— Искате да вървамъ, че Малкия Исусъ е дошълъ у дома? А! дѣдо Носифъ, мнѣж се върмето, когато вървахъ на тѣзи работи.

— Азъ го видѣхъ, казваше Данаилъ, като стискаше пушката на гърдитѣ си, като да искаше да защити веѣко противо-изискване.

— Дѣще моя, каза сериозно старецътъ, вѣрата е сестра на надеждата и опѣзи, които практикуватъ тѣзи двѣ добродѣтели, вървайте мз, сж най-щастливитѣ въ свѣта. Старецътъ продължаваше да говори, нъ Данаилъ го прѣсѣче като каза: Да, азъ видѣхъ Малкия Исусъ да влиза у насъ. Той имаше една мантия съ капушонъ, която го покриваше; и при това азъ добръ видѣхъ бѣлата му брада и златното слънце, което държеше на рацѣтъ за да му свѣти. Нъ като видѣ, че не спж, той ме заплаши съ прѣста си и азъ скоро се скрихъ подъ покривката, за да го не сърдиж. Азъ съмъ увѣренъ, че бѣше Малкия Исусъ. О, знаехъ, че ще доде, а пъкъ, за да не прѣскочи врата, азъ бѣхъ турилъ ключа въ ключалката отъ вечерята прѣди да си легна.

— Е! добръ, любезна ми съсѣдка. съмнѣвате ли се още?

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1898 ГОДЪ НА ЖУРНАЛЪ

XIV ГОДЪ ИЗДАНИЯ 1898 г.

Н О В Ъ

XIV ГОДЪ ИЗДАНИЯ 1898 г.

иллюстрированный двухдѣльный въ тѣнѣ современной жизни, политики, литературы, науки, искусства и прикладныхъ знаний

ЗА 24 РУБЛЯ

безъ всякой доплаты за пересылку премій, подписчики «НОВЫ» получаютъ въ 1898 году, съ доставкою за границу, слѣдующія шесть изданій:

1) ЖУРНАЛЪ Н О В Ъ 24 выпуска въ форматѣ наибольшихъ европейскихъ иллюстрацій.	2) ОСОБЫЙ ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ ОТДѢЛЪ МОЗАИКА (24 выпуска) составляющій какъ бы самостоятельный журналъ по прикладнымъ знаниямъ, вмѣщающій въ себѣ 16 рубрикъ	3) ЖУРНАЛЪ ЛИТЕРАТУРНЫЕ СЕМЕЙНЫЕ ВЕЧЕРА (Отдѣлъ для семейнаго чтенія) 12 ежемѣсячныхъ книжекъ романовъ и повѣстей.
4) ВОСЕМЬ ПЕРЕПЛЕТЕННЫХЪ ТОМОВЪ полнаго собранія сочиненій Н. И. МЕЛЬНИКОВА (АНДРЕЯ ПЕЧЕРСКАГО)	5) ЧЕТЫРЕ ПЕРЕПЛЕТЕННЫЕ ТОМА полнаго собранія сочиненій ВЛ. ИВ. ДАЛЯ (Казака Луганскаго)	6) ДВѢ РОСКОШНО ПЕРЕПЛЕТЕННЫЯ КНИГИ. формата in-folio, „ЖИВОПИСНОЙ РОССИИ“ посвященныя описанію МОСКВЫ и Москв. промышлен. обл.

ГODOBAY ПOДПИСНАЯ ЦѢНА за всѣ вышеобъявленныя изданія съ пересылкою за границу **24 РУБ.**

Согласно почтовымъ правиламъ за пересылку двухъ книгъ „Живописной Россіи“ уплачивается только до русской границы. Дальнѣйшая пересылка ихъ производится на счетъ подписчика, при чемъ плата за нес взимается на мѣстѣ назначенія, по иностранному почтовому тарифу, одновременно съ доставленіемъ книгъ. Разрѣчка платежа допускается, при чемъ при подпискѣ должно быть внесено не менѣе 6 руб.; остальные же деньги могутъ высылаться по усмотрѣнію подписчика ежемѣсячно, до уплаты всѣхъ 24 руб. При подпискѣ въ разрѣчку безплатныя преміи высылаются только по уплатѣ всей подписной суммы.

Къ свѣдѣнію гг. новыхъ подписчиковъ не получавшихъ **«НОВЫ»** въ 1897 году.

Лица, не состоявшія подписчиками **«НОВЫ»** въ 1897 году и не имѣющія еще первой половины СОЧИНЕНІЙ АНДРЕЯ ПЕЧЕРСКАГО и первой половины СОЧИНЕНІЙ В. И. ДАЛЯ, могутъ, подписываясь на **«НОВЫ»** въ 1898 году, получить первые шесть томовъ (т. е. томы 1 по 6) сочиненій А. Печерскаго и первые шесть томовъ (т. е. томы 1 по 6) сочиненій В. И. ДАЛЯ, вмѣсто томовъ, издаваемыхъ въ 1898 году прежними подписчиками. Вторая же половина сочиненій, какъ А. Печерскаго,

такъ и В. И. ДАЛЯ, будетъ выдана стимъ новымъ подписчикамъ въ 1-99 году, въ чемъ редація теперь же и принимаетъ передъ нами обязательство.

Новые подписчики на **„НОВЫ“** 1898 года, т. е. лица, не бывшія подписчиками на журналъ въ минувшемъ 1897 г., при уплатѣ за 1-98 г. 40 рублей, вмѣсто 24 руб., могутъ получить въ 1898 г.

всѣ 14 томовъ полнаго собранія сочиненій Андрея Печерскаго и всѣ 10 томовъ полнаго собранія сочиненій В. И. ДАЛЯ,

а также и тѣ двѣ переплетенныя книги „Живописной Россіи“, которыя издавались подписчикамъ въ 1897 году; значить, вмѣсто двухъ книгъ „Живописной Россіи“ они получаютъ четырехъ переплетенныя книги этого изданія, и, вмѣсто 12 томовъ сочиненій А. Печерскаго и В. И. ДАЛЯ, 24 тома.

Отъ гг. болгарскихъ подписчиковъ, подписка на **„НОВЫ“** принимается у г. Хр. М. Златоустова въ Бургасѣ (Болгарія) и въ главной конторѣ періодическихъ изданій. Товарищества М. О. Вильсъ въ С. Петербургѣ (Россія) Гостиный дворъ № 21.

Подробныя объявленія высылаются изъ С. Петербурга безплатно по первому требованію.

Погледътъ на младата вдовица мнѣхъ върху ямур-лука и капушона на стареца и се спрѣ върху единъ малъкъ фенеръ отъ медъ, което лъщѣше като злато, надъ оджака и твърдѣ смутена каза:

— Да, сега вѣрвамъ, че единъ пратеникъ отъ небето дойде да ме спаси. И, като се обърнѣхъ къмъ дѣтето си, каза!

— Любезний ми синко, ти не си измаменъ: тогоязъ, когото ти видѣ бѣше добрия Исусъ.

Парижъ

В. М.

Кореспонденция.

Г. Г. П. Димова село Гуревъ записахме Ви абоватка на «Женский Свѣтъ» и «Домашния» за 1898 год. и получихме 7 лв. за 1898 год. *Издаващо читалище «Селска любовъ»* Получихме 7 лв. за 1898 год. — Г-жа Стеф. кн. Димитрева *Карлово* Получихме 7 лв. за 1897 год. М. Миташумова *Карлово*. Получихме 7 лв. за 1897 год. — Подполк. Митовъ *Пловдивъ* Получихме 21 лв. за 96, 97 и 98 год. благодаритѣ. Ямболоко читалище «Свѣтъ» *Ямбологъ*. Въ Ст. *София* се намира. — В. Янакева *Каварна* Получихме 7 лв. за 1898 г. — Екат. Димова *София*. Обадѣте каждѣ ете получавали по напѣтъ списанието за да се поправи адреса Ви? Пн. С. Крусова *Г. Орхидовица*. Получихме 1.50 лв. за «Дом.» за 98 год. Кн. Д-ръ Арабянова *Помор.* Получихме 7 лв. за 97 год. — Евд. Сажирева *Тарново* получихме 5.25 лв. за 97 год. *Израцъ София* Писмо под № 4 заедно съ сумата получени. Чакаме отговоръ на № 1. Направѣте справка въ Дир. «В-къ Огнѣвъ» получили ли е отъ Г-ца Е. М-ва писмо и какъвъ е резултата.

Обявление.

Обявяваме на Почитаемата Публика, че Професионалното Училище «Мария—Луиза», отъ 19-ий Януарий 1898 г. ще приема поръчки за шиење блузи и матиенета съ астаръ 3 лева, безъ астаръ 2 лева и цѣла рокля 10 лева, само работа.

Същото училище отваря курсъ за Г-жи и Г-ци по кроєние и шиење на горни дрѣхи въ Срѣда и Саббота послѣ обѣдъ отъ 3 до 5 ч.

Таксата за цѣлия курсъ за нечленкитѣ е 20 л., а за членкитѣ 12 лева.

гр. Варна.

Отъ Управителния Комитетъ.

18-и 1898

ЗЛАТЕНЪ МЕДЛЪ отъ Парижското изложение 1887 г.

ПРЕДИ ПОСЛѢ

ПОСТОЯННО МЛАДИ!

Водата Rider прѣмахва въ 48 часа малитѣ набръчканости край очитѣ, както и онѣ на бузитѣ и брадата, които угрозяватъ женитѣ въ 40 год. тя дава вѣчна младостъ. Пратѣте 3.50 и до M. Clauda, direct, rue St. Pantaléon 3, Toulons. (France) Малки събленици за опитъ 0.90 лв.

ЗАМѢНѢТЕ ДОЛНИТѢ СИ ДРѢХИ:

ФАНЕЛИ ПАНТАЛОНИ

СЪ ФРАНЦУЗКИЯ ХИГИЕНИЧЕНЪ ПЛАТЪ

ОТЪ ДОКТОРЪ РАЗЮРЕЛЪ

ТЪЖКАНИ СЪ ТУРФНА ВАТА

Единичко сръдство противъ ревматизмъ и настъпване, антисептически и полъщателни.

ЕДИНСТВЕНЪ ДЕПОЗИТЪ ВЪ ВАРНА
ВЪ МАНИФАКТУРНИЯ МАГАЗИНЪ

ХАДЖИПЕТРО ХРИСТОДУЛОВЪ & С ПЕ

БИВША КЪЩА ПАНУШЪ ГЕОРГИЕВЪ & С ПЕ
ОСНОВАНА НА 1838 ГОД.

Годишенъ абонаментъ:

I за абон. въ Т.-П. стация — на списанието . . .	л. 3.—
— и списанието съ притурката . . .	« 5.50
II за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
— на списанието съ притурката . . .	« 7.—
III за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 9.—

Отговорни: А. Петровъ

Всичко, що се отнася до списанието или притурката, испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женский Свѣтъ» ул. Войнишка № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и госп-жици, приематъ се.

Правото на записъ въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.

Печатница Л. Нитче — Варна.